

ÅRS- RAPPORT 2022

EFFEKTIV
EFTERLEVNADS
KONTROLL GENOM
SAMARBETE

SAMMANFATTNING

edpb

European Data Protection Board

INLEDNING

Europeiska dataskyddsstyrelsen (EDPB, European Data Protection Board) är ett oberoende EU-organ som inrättades genom den allmänna dataskyddsförordningen (GDPR) och som har i uppdrag att säkerställa en enhetlig tillämpning av dataskyddsreglerna i det Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES). Detta mål uppnår man genom att främja samarbete mellan nationella tillsynsmyndigheter och utfärda allmänna riktlinjer för tolkningen och tillämpningen av dataskyddsregler inom EES.

Europeiska dataskyddsstyrelsen (nedan kallad *dataskyddsstyrelsen*) består av cheferna för tillsynsmyndigheterna i EU-länderna och Europeiska datatillsynsmannen (*EDPS, European Data Protection Supervisor*). Tillsynsmyndigheterna i EES-länderna (Island, Liechtenstein och Norge) är också medlemmar i dataskyddsstyrelsen, men har inte rösträtt. Europeiska kommissionen och – när

det gäller frågor som rör dataskyddsförordningen– Europeiska frihandelsammanslutningens övervakningsmyndighet har rätt att delta i dataskyddsstyrelsens verksamhet och möten. Dataskyddsstyrelsen har sitt säte i Bryssel.

Dataskyddsstyrelsen har ett sekretariat som tillhandahålls av Europeiska datatillsynsmannen. Villkoren för samarbetet mellan dataskyddsstyrelsen och Europeiska datatillsynsmannen fastställs i ett samförståndsavtal.

1. VIKTIGA HÄNDELSER UNDER 2022

1.1. SAMARBETE OM EFTERLEVNADESKONTROLL

Dataskyddstyrelsen har en viktig roll för att se till att dataskyddslagstiftningen efterlevs. Den säkerställer en enhetlig tillämpning och främjar samarbete om efterlevnadskontroll mellan tillsynsmyndigheter. Under 2022 togs flera initiativ för att effektivisera samarbetet om efterlevnadskontroll, såsom

- ett antal arbetsgrupper som arbetar med centrala gränsöverskridande frågor,
- samordnade utredningar (hos 22 tillsynsmyndigheter) av omkring 100 molntjänster som används i den offentliga sektorn i hela EES, och

- skapandet av en stödgrupp av experter för att stödja och förstärka tillsynsmyndigheternas förmåga att övervaka, utreda och vidta åtgärder för att uppnå efterlevnad.

I linje med dataskyddsstyrelsens strategi för 2021–2023 och dess strävan efter att utveckla en övergripande och samarbetsinriktad strategi för att behandla frågor som rör efterlevnaden av dataskyddsförordningen, möttes dataskyddsstyrelsens medlemmar i Wien i april 2022 och upprepade sitt åtagande att samarbeta nära och gränsöverskridande. Ett [uttalande](#) som medlemmarna enades om under mötet lyfte fram deras enade insatser för att fördjupa samarbetet i strategiska ärenden och diversifiera samarbetsmetoderna som tillämpas för att säkerställa en strikt efterlevnadskontroll genom dataskyddsförordningen.

I syfte att främja effektivt samarbete mellan tillsynsmyndigheter, dataskyddsstyrelsen

och tredje parter, antog dataskyddsstyrelsen riktlinjer 02/2022 om tillämpningen av artikel 60 i dataskyddsförordningen. Målet är att tillhandahålla vägledning om villkoren för samarbete och mekanismen för en enda kontaktpunkt. I praktiken hjälper detta tillsynsmyndigheter att tillämpa sina egna nationella förfaranden på ett sätt som är förenligt med samarbetet via den enda kontaktpunkten.

Genom antagandet av den första versionen av riktlinjer 04/2022 harmoniseras också det tillvägagångssätt som används av tillsynsmyndigheter för att beräkna sanktionsavgifter. Inom ramen för riktlinjerna har dataskyddsstyrelsen utformat en systematisk och kronologisk femstegsmetod som tillsynsmyndigheter i hela EES kan använda för att beräkna administrativa sanktionsavgifter för överträdelse av dataskyddsförordningen. Detta arbete bidrar till en viktig del av dataskyddsstyrelsens strategi genom att effektivisera samarbetet mellan tillsynsmyndigheter i gränsöverskridande ärenden.

1.2. BESLUT 01/2022 OM DEN TVIST SOM UPPSTÅTT OM DEN FRANSKA TILLSYNSMYNDIGHETENS FÖRSLAG TILL BESLUT OM ACCOR SA ENLIGT ARTIKEL 65.1 a I DATASKYDDSFÖRORDNINGEN

I sitt beslut 01/2022 löste dataskyddsstyrelsen en tvist om en sanktionsavgift mot det franska hotellföretaget Accor SA. Den franska tillsynsmyndigheten (ansvarig tillsynsmyndighet) utfärdade ett utkast till beslut riktat mot Accor SA till följd av klagomål. Dessa klagomål gällde bristande hänsyn till rätten att invända mot att få reklammeddelanden via e-post och/eller svårigheter att utöva rätten till tillgång. Dataskyddsstyrelsen beslutade att den franska tillsynsmyndigheten måste omvärdera de omständigheter som de lagt till grund för att beräkna beloppet för sanktionsavgiften för att säkerställa att den uppfyllde kraven på att vara avskräckande. Till följd av detta höjdes

sanktionsavgiften som utfärdats till Accor från 100 000 euro, som den franska tillsynsmyndigheten planerade, till 500 000 euro i linje med dataskyddsstyrelsen bindande beslut.

1.3. BINDANDE BESLUT 2/2022 OM DEN TVIST SOM UPPSTÅTT OM DEN IRLÄNDSKA TILLSYNSMYNDIGHETENS FÖRSLAG TILL BESLUT OM META PLATFORMS IRELAND LIMITED (INSTAGRAM) ENLIGT ARTIKEL 65.1 a I DATASKYDDSFÖRORDNINGEN

Dataskyddsstyrelsen antog ett bindande beslut grundat på artikel 65.1 a i dataskyddsförordningen, vilket syftade till att åtgärda Instagrams policy som innebär att minderårigas profiler offentliggörs per automatik och ett obligatoriskt offentliggörande av deras kontaktuppgifter när de använder företagskonton. Dataskyddsstyrelsen fastställde att Instagram, en enhet inom Meta Platforms Ireland Limited (Meta IE), otillåtet behandlat minderårigas personuppgifter och uppmanade den irländska tillsynsmyndigheten att ändra sitt förslag till beslut genom att inkludera en överträdelse av artikel 6.1 i dataskyddsförordningen.

Efter dataskyddsstyrelsens bindande beslut antog den irländska tillsynsmyndigheten sitt slutgiltiga beslut mot Meta IE. Det fastställdes att Meta IE hade överträtt artikel 6.1 i dataskyddsförordningen. Den slutgiltiga sanktionsavgiften var den högsta i det intervall mellan 202 och 405 miljoner euro som ursprungligen avsågs i förslaget till beslut.

Bindande beslut 2/2022 utgör det första beslutet om minderårigas rätt till dataskydd på EU-nivå och tydliggör att företag som behandlar minderårigas data är skyldiga att vidta särskilda försiktighetsåtgärder när de gör detta.

1.4. BINDANDE BESLUT 3/2022 OM DEN TVIST SOM LÄMNADES IN AV DEN IRLÄNDSKA TILLSYNSMYNDIGHETEN OM META PLATFORMS IRELAND LIMITED OCH DESS FACEBOOK-TJÄNSTER (ARTIKEL 65 I DATASKYDDSFÖRORDNINGEN) OCH BINDANDE BESLUT 4/2022 OM DEN TVIST SOM LÄMNADES IN AV DEN IRLÄNDSKA TILLSYNSMYNDIGHETEN OM META PLATFORMS IRELAND LIMITED OCH DESS INSTAGRAM-TJÄNSTER (ARTIKEL 65 I DATASKYDDSFÖRORDNINGEN)

Dataskyddsstyrelsen antog två bindande beslut grundade på artikel 65.1 a i dataskyddsförordningen angående lagligheten och öppenheten i Facebooks och Instagrams behandling av personuppgifter i samband med beteendestyrd annonsering. De bindande besluten antogs efter att den irländska tillsynsmyndigheten (som var ansvarig tillsynsmyndighet) inledde två tvistlösningsförfaranden om invändningar som framförts av berörda tillsynsmyndigheter.

Dataskyddsstyrelsen fastställde att Meta IE i båda fallen saknade laglig grund för behandlingen av personuppgifter och därmed överträdde artikel 6.1 i dataskyddsförordningen. Dataskyddsstyrelsen gav den irländska tillsynsmyndigheten i uppdrag att i sitt slutgiltiga beslut inkludera ett föreläggande om att Meta IE inom tre månader ska anpassa sin behandling av personuppgifter i samband med beteendestyrd annonsering inom ramen för Facebook- och Instagram-tjänster så att den överensstämmer med artikel 6.1 i dataskyddsförordningen.

Dataskyddsstyrelsen instämde inte heller i den irländska tillsynsmyndighetens föreslagna slutsatser angående känsliga uppgifter och att Meta IE inte har

någon rättslig förpliktelse att grunda sin behandling av personuppgifter på samtycke, eftersom detta inte entydigt kunde fastställas utan ytterligare undersökningar. Därför bestämde dataskyddsstyrelsen att den irländska tillsynsmyndigheten måste utföra en ny utredning. Dessutom ålade dataskyddsstyrelsen den irländska tillsynsmyndigheten att i båda sina slutliga beslut inkludera ett konstaterande om överträdelse av principen om korrekthet och att anta lämpliga korrigerande åtgärder.

Dataskyddsstyrelsen kom fram till att de föreslagna sanktionsavgifterna inte levde upp till kraven om att vara effektiva, proportionerliga och avskräckande och att en administrativ sanktionsavgift för den ytterligare överträdelsen av artikel 6.1 i dataskyddsförordningen borde införas. Detta ledde till att den irländska tillsynsmyndigheten höjde sanktionsavgifterna betydligt i sitt slutgiltiga beslut (från en högstanivå på 36 miljoner euro respektive 23 miljoner euro i de föreslagna besluten för Facebook och Instagram, till 210 miljoner euro respektive 180 miljoner euro i de slutgiltiga besluten).

1.5. BINDANDE BESLUT 5/2022 OM DEN TVIST SOM LÄMNADES IN AV DEN IRLÄNDSKA TILLSYNSMYNDIGHETEN OM WHATSAPP IRELAND LIMITED (ARTIKEL 65 I DATASKYDDSFÖRORDNINGEN)

I december 2022 antog dataskyddsstyrelsen ett bindande beslut om en klagomålsbaserad utredning om lagligheten och korrektheten i WhatsApp IE:s databehandling för att förbättra sina tjänster. Dataskyddsstyrelsen fastställde att WhatsApp IE på ett felaktigt sätt förlitade sig på kontrakt som en rättslig grund för att behandla personuppgifter och därmed överträdde artikel 6.1 i dataskyddsförordningen. Dataskyddsstyrelsen fann även att WhatsApp IE:s verksamhet överträtt principen om korrekthet i artikel 5.1 a i dataskyddsförordningen.

Dataskyddsstyrelsen begärde att den irländska tillsynsmyndigheten skulle utföra en utredning av WhatsApp IE:s personuppgiftsbehandling för att klargöra om de behandlar särskilda kategorier av personuppgifter (artikel 9 i dataskyddsförordningen), om de behandlar uppgifter i samband med beteendestyrd annonsering, i marknadsföringssyfte samt för att tillhandahålla profildata till tredjeparter och utbyta data med närstående företag i syfte att förbättra sina tjänster.

Såvitt avser korrigerande åtgärder begärde dataskyddsstyrelsen att den irländska tillsynsmyndigheten i sitt slutliga beslut skulle inkludera ett föreläggande om att WhatsApp IE, inom en angiven tidsperiod, skulle anpassa sin behandling av personuppgifter i syfte att förbättra sina tjänster, så som den beskrivs i användarvillkoren, så att den överensstämmer med artikel 6.1 i dataskyddsförordningen, samt att inkludera en administrativ sanktionsavgift för överträdelserna av artikel 6.1 i dataskyddsförordningen.

Dataskyddsstyrelsen bindande beslut är överklagade i domstol och dataskyddsstyrelsens sekretariat förbereder försvaret. I en dom från tribunalen i den Europeiska unionens domstol från den 7 december 2022 uppgavs att talan om ogiltigförklaring som inlett av WhatsApp Ireland Ltd (WhatsApp IE) mot dataskyddsstyrelsen [bindande beslut 01/2021](#) skulle avvisas.

2. EUROPEISKA DATASKYDDSSTYRELSENS VERKSAMHET UNDER 2022

För att säkerställa en enhetlig tillämpning av dataskyddsförordningen i hela EES utfärdar dataskyddsstyrelsen allmänna riktlinjer för att förtydliga EU:s dataskyddslag. Under 2022 antog dataskyddsstyrelsen 12 [riktlinjer](#) och [rekommendationer](#) om ämnen såsom anmälningar

av personuppgiftsincidenter, uppförandekoder som överföringsverktyg, registrerades rättigheter, vilseledande design på sociala medieplattformar, beräkning av administrativa sanktionsavgifter och praktiskt genomförande av uppgörelser i godo. Bland dessa riktlinjer och rekommendationer antog dataskyddsstyrelsen även två dokument efter offentligt samråd.

Dataskyddsstyrelsen antog vidare åtta rättsliga handlingar riktade till EU:s institutioner eller nationella myndigheter. Det omfattar fyra gemensamma yttranden om utkast till EU-lagstiftning som antagits tillsammans med Europeiska datatillsynsmannen.

Dataskyddsstyrelsen yttrade sig om frågor som rör enhetlighet för att säkerställa att de nationella tillsynsmyndigheterna tillämpar dataskyddsförordningen på ett enhetligt sätt. För 2022 motsvarar detta 32 [yttranden](#) i enlighet med artikel 64 i dataskyddsförordningen. Dessa yttranden gällde främst utkast till beslut om bindande företagsbestämmelser och utkast till krav för ackreditering av ett certifieringsorgan eller ett organ för övervakning av uppförandekoder.

3. TILLSYNSMYNDIGHETERNAS VERKSAMHET UNDER 2022

De nationella tillsynsmyndigheterna är oberoende offentliga myndigheter som säkerställer en enhetlig tillämpning av dataskyddslagstiftningen. De spelar en viktig roll när det gäller att skydda enskildas rättigheter i fråga om dataskydd, särskilt genom att utöva korrigerande befogenheter. På dataskyddsstyrelsens webbplats finns ett urval av [åtgärder utförda av tillsynsmyndigheter](#) som rör efterlevnaden av dataskyddsförordningen på nationell nivå.

På dataskyddsstyrelsens webbplats finns även en [förteckning](#) över beslut som fattats av nationella tillsynsmyndigheter i enlighet med mekanismen för en enda kontaktpunkt (artikel 60 i dataskyddsförordningen). Förteckningen är en

värdefull resurs för att visa hur tillsynsmyndigheter samarbetar för att verkställa dataskyddsförordningen. Den utgör en unik möjlighet att ta del av slutliga beslut som fattats av, och som berör, olika tillsynsmyndigheter, i fråga om särskilda rättigheter för registrerade.

Rapporten för 2022 innehåller ett tematiskt sammandrag som analyserar olika beslut rörande artikel 17 (rätt till radering) och artikel 21 (rätt att göra invändningar).

3.1. GRÄNSÖVERSKRIDANDE SAMARBETE

En av tillsynsmyndigheternas uppgifter är att samordna beslutsfattandet i gränsöverskridande ärenden som rör personuppgiftsbehandling.

Mellan den 1 januari och den 31 december 2022 fanns det 310 poster i databasen, varav 254 hade sitt ursprung i ett klagomål, medan 56 hade annat ursprung, såsom utredningar, rättsliga skyldigheter och/eller rapporter i media.

Mekanismen för en enda kontaktpunkt kräver samarbete mellan den ansvariga tillsynsmyndigheten och de berörda tillsynsmyndigheterna. Den ansvariga tillsynsmyndigheten leder utredningen och spelar en viktig roll i förfarandet för att uppnå samförstånd mellan de berörda tillsynsmyndigheterna, och arbetar dessutom för att nå ett samordnat beslut. Mellan den 1 januari och den 31 december 2022 hanterades 714 förfaranden via denna mekanism, vilket ledde till 330 [slutliga beslut](#).

Förfarandet för ömsesidigt bistånd gör det möjligt för tillsynsmyndigheterna att be andra tillsynsmyndigheter om information eller begära andra åtgärder för ett effektivt samarbete, i fråga om t.ex. förhandstillstånd, samråd, inspektioner och utredningar. Mellan den 1 januari och 31 december 2022 inledde tillsynsmyndigheterna 248 formella förfaranden för ömsesidigt bistånd och 2924 frivilliga förfaranden för ömsesidigt bistånd.

4. SAMRÅD MED BERÖRDA PARTER

Dataskyddsstyrelsen genomförde den femte årliga undersökningen som en del av sin årliga översyn av verksamheten enligt artikel 71.2 i dataskyddsförordningen. Undersökningen fokuserade på dataskyddsstyrelsens arbete och resultat för 2022 – särskilt dess riktlinjer, gemensamma yttranden och samråd – för att bedöma nyttan av dataskyddstyrelsens vägledning vid tolkningen av bestämmelserna i dataskyddsförordningen och för att identifiera bättre sätt att stödja enskilda personer och organisationer i hur man kan använda EU:s dataskyddsramverk. Bland de enskilda personer som deltog i undersökningen fanns integritets- och IT-expert, representanter från EU:s organisationer för dataskyddsbud samt akademiker och jurister inom området dataskydd och integritetsskydd.

5. STRATEGI OCH MÅL FÖR 2023

Under det kommande året är dataskyddsstyrelsens ambition att göra ännu större framsteg för att slutföra nyckelåtgärder som rör de fyra pelarna i dess [strategi för 2021 – 2023](#). Detta omfattar följande: främja harmonisering och efterlevnad (pelare 1), stödja ett effektivt genomförande och ett effektivt samarbete mellan nationella tillsynsmyndigheter (pelare 2), fokusera på grundläggande rättigheter i förhållande till ny teknik (pelare 3) och säkerställa den globala dimensionen (pelare 4). I linje med artikel 29 i sin arbetsordning tog dataskyddsstyrelsen tidigt i februari 2023 fram sitt tvååriga [arbetsprogram](#) för 2023 och 2024 baserat på dataskyddsstyrelsens strategi och de behov som medlemmarna identifierat som prioriterade för berörda parter.

KONTAKTUPPGIFTER

Postadress
Rue Wiertz 60, B-1047 Bryssel

Kontorsadress
Rue Montoyer 30, B-1000 Bryssel